

CUPRINS

	Enunțuri	Rezolvări
1. Funcții trigonometrice.....	5	79
2. Formule trigonometrice	14	85
3. Identități trigonometrice	29	97
4. Expresii calculabile prin logaritmi	35	105
5. Expresii care nu depind de parametri	37	108
6. Inegalități.....	40	112
7. Ecuații trigonometrice	44	116
8. Inecuații și sisteme trigonometrice	56	130
9. Aplicațiile trigonometriei în algebră	60	136
10 Aplicațiile trigonometriei în geometrie.....	66	146
11 Teste grilă de autoevaluare.....	74	165

3. IDENTITĂȚI TRIGONOMETRICE

1. Să se verifice identitățile următoare:

- a) $1 + \sin 2a = (\sin a + \cos a)^2$ b) $1 - \sin 2a = (\sin a - \cos a)^2$
c) $\cos^4 a - \sin^4 a = \cos 2a$ d) $\sin^4 a + \cos^2 a = \sin^2 a + \cos^4 a$
e) $\sin^4 a + \cos^4 a = 1 - \frac{1}{2} \sin^2 2a$
f) $\sin^6 a + \cos^6 a = 1 - \frac{3}{4} \sin^2 2a$
g) $(\cos a + \sin a)^2 + (\cos a - \sin a)^2 = 2$.

2. Să se verifice identitățile următoare:

- a) $\cos 2a \cdot (1 + \operatorname{tg} a \cdot \operatorname{tg} 2a) = 1$ b) $\sin 2a \cdot (\operatorname{tg} a + \operatorname{ctg} a) = 2$
c) $\sin 2a \cdot (\operatorname{tg} 2a - \operatorname{tg} a) = \operatorname{tg} a \cdot \operatorname{tg} 2a$
d) $\cos 3a \cdot \cos a + \sin^2 2a = \cos^2 a$
e) $\operatorname{tg} a = \sin 2a - \operatorname{tg} a \cdot \cos 2a$
f) $\sin^2 2a + \cos^2 a = 1 + \sin a \cdot \sin 3a$
g) $(1 + \sin 2a) \cdot (1 + \operatorname{tg}^2 a) = (1 + \operatorname{tg} a)^2$.

3. Să se verifice identitățile următoare:

- a) $\frac{1 - \operatorname{tg} a}{1 + \operatorname{tg} a} = \frac{\cos 2a}{1 + \sin 2a}$ b) $\frac{1}{1 - \operatorname{tg} a} - \frac{1}{1 + \operatorname{tg} a} = \operatorname{tg} 2a$
c) $\frac{\operatorname{tg} a \cdot \operatorname{tg} 2a}{\operatorname{tg} 2a - \operatorname{tg} a} = \sin 2a$ d) $\frac{\operatorname{tg} a}{\operatorname{tg} 2a - \operatorname{tg} a} = \cos 2a$
e) $\frac{\sin 2a}{\cos a + \cos^2 a} = 2 \cdot \operatorname{tg} \frac{a}{2}$ f) $\frac{\operatorname{tg}^2 a}{\operatorname{tg}^2 2a} = \frac{1 + \operatorname{tg}^4 a}{2 \cdot (2 + \operatorname{tg}^2 2a)}$
g) $\frac{\sin 3a}{\cos 3a + \cos a} = \frac{1}{2} \cdot (\operatorname{tg} a + \operatorname{tg} 2a)$.

4. Să se verifice identitățile următoare:

- a) $(\sin a + \sin 2a) \cdot (2 \cos a - 1) = \sin 3a$
b) $(\cos a + \cos 2a) \cdot (2 \cos a - 1) = \cos 3a + 1$
c) $\cos a + \sin 3a = (\sin a + \cos a)(\sin 2a + \cos 2a)$

$$d) \sin a + \cos 3a = (\cos a - \sin a)(\cos 2a + \sin 2a)$$

$$e) \frac{\cos a}{1 + \sin a} = \operatorname{tg} \left(\frac{\pi}{4} - \frac{a}{2} \right) \quad f) \frac{\sin 2a}{1 + \cos 2a} \cdot \frac{\cos a}{1 + \cos a} = \operatorname{tg} \frac{a}{2}$$

$$g) \sin a \cdot (1 + \operatorname{tg} a) + \cos a \cdot (1 + \operatorname{ctg} a) = \frac{1}{\sin a} + \frac{1}{\cos a}.$$

5. Să se verifice identitățile următoare:

$$a) \sin^2 b + \sin(a+b) \cdot \sin(a-b) = \sin^2 a$$

$$b) \cos^2 a + \sin(a+b) \cdot \sin(a-b) = \cos^2 b$$

$$c) \sin^2 b + \cos(a+b) \cdot \cos(a-b) = \cos^2 a$$

$$d) \sin^2 a + \cos(a+b) \cdot \cos(a-b) = \cos^2 b$$

$$e) \frac{\cos(a+b) \cdot \cos(a-b)}{\cos^2 a \cdot \cos^2 b} = 1 - \operatorname{tg}^2 a \cdot \operatorname{tg}^2 b$$

$$f) \sin^2(a+b) - \sin^2(a-b) = \sin 2a \cdot \sin 2b$$

$$g) (\sin a + \sin b)^2 + \cos^2 a \cdot \cos^2 b = (1 + \sin a \cdot \sin b)^2.$$

6. Să se verifice identitățile următoare:

$$a) \frac{\operatorname{tg} a + \operatorname{tg} b}{\operatorname{ctg} a + \operatorname{ctg} b} = \operatorname{tg} a \cdot \operatorname{tg} b$$

$$b) \frac{\cos^2 a - \cos^2 b}{\sin^2 a \sin^2 b} = \operatorname{ctg}^2 a \cdot \operatorname{ctg}^2 b$$

$$c) \frac{2 \sin(a+b)}{\cos(a-b) + \cos(a+b)} = \operatorname{tg} a + \operatorname{tg} b$$

$$d) \frac{\cos^2 a - \sin^2 b}{\cos^2(a-b)} + \frac{2 \cdot \sin a \cdot \sin b}{\cos(a-b)} = 1$$

$$e) \frac{\cos(a+b) - \sin(a-b)}{\cos(a-b) - \sin(a+b)} = \frac{\cos b + \sin b}{\cos b - \sin b}$$

$$f) \frac{\sin a + \cos(2b-a)}{\cos a - \sin(2b-a)} = \frac{1 + \sin 2b}{\cos 2b}$$

$$g) \frac{\operatorname{tg}(a+b) - \operatorname{tg} b}{1 + \operatorname{tg} b \cdot \operatorname{tg}(a+b)} + \frac{\operatorname{tg} b + \operatorname{tg}(a-b)}{1 - \operatorname{tg} b \cdot \operatorname{tg}(a+b)} = 2 \cdot \operatorname{tg} a.$$

7. Să se verifice identitățile următoare:

a) $\sin 3a = 4 \cdot \sin a \cdot \sin(60^\circ + a) \cdot \sin(60^\circ - a)$

b) $\cos 3a = 4 \cdot \cos a \cdot \cos(60^\circ + a) \cdot \cos(60^\circ - a)$

c) $\operatorname{tg} 3a = \operatorname{tg} a \cdot \operatorname{tg}(60^\circ + a) \cdot \operatorname{tg}(60^\circ - a)$.

8. Să se verifice identitatea:

$$\operatorname{tg} 3a = \operatorname{tg} 3a \cdot \operatorname{tg} 2a \cdot \operatorname{tg} a + \operatorname{tg} 2a + \operatorname{tg} a$$

9. Să se verifice identitatea:

$$\sin^2(45^\circ + a) = \sin^2(30^\circ - a) + \sin 15^\circ \cdot \cos(15^\circ + 2a) + \sin 2a$$

10. Să se verifice identitatea:

$$\sin 3a \cdot \sin^3 a + \cos 3a \cdot \cos^3 a = \cos^3 2a$$

11. Să se verifice identitatea:

$$(\cos a + \cos 3a) \cdot (\cos 2a + \cos 4a) + \\ + (\sin a + \sin 3a) \cdot (\sin 2a + \sin 4a) = 4 \cos^3 a$$

12. Să se verifice identitatea:

$$\frac{\sin^4 a + \cos^4 a - 1}{\sin^6 a + \cos^6 a - 1} = \frac{2}{3}$$

13. Să se verifice identitatea:

$$\cos^2 a + \cos^2 2a + \cos^2 3a + \cos 2a + \cos 4a + \cos 6a = \\ = 6 \cdot \cos a \cdot \cos 2a \cdot \cos 3a.$$

14. Să se verifice identitatea:

$$(\sin^4 a - \sin^2 a + 1)^2 = (\cos^4 a - \cos^2 a + 1)^2$$

15. Să se verifice identitățile următoare:

a) $\operatorname{tga} = \operatorname{ctga} - 2 \cdot \operatorname{ctg} 2a$

b) $\operatorname{tg} a + 2 \cdot \operatorname{tg} 2a + 4 \cdot \operatorname{ctg} 4a = \operatorname{ctg} a$

c) $\operatorname{tg} a + 2 \cdot \operatorname{tg} 2a + 4 \cdot \operatorname{tg} 4a + 8 \cdot \operatorname{ctg} 8a = \operatorname{ctg} a$

16. Să se verifice identitatea:

$$1 + 2 \cdot \cos 4a + 2 \cdot \cos 8a = \frac{\sin 10a}{\sin 2a}$$

17. Să se verifice identitatea:

$$\frac{\cos 7a}{2 \cdot \cos a} + \cos 4a + \frac{1}{2} = \cos 2a + \cos 6a$$

18. Să se verifice identitățile următoare:

a)
$$\frac{\sin a + \sin 2a + \sin 3a}{\cos a + \cos 2a + \cos 3a} = \operatorname{tg} 2a$$

b)
$$\frac{\sin a + \sin 2a + \sin 3a + \sin 4a}{\cos a + \cos 2a + \cos 3a + \cos 4a} = \operatorname{tg} \frac{5a}{2}$$

c)
$$\frac{\sin a + \sin 2a + \sin 3a + \sin 4a + \sin 5a}{\cos a + \cos 2a + \cos 3a + \cos 4a + \cos 5a} = \operatorname{tg} 3a$$

19. Să se verifice identitățile următoare:

a)
$$\cos^2 2a + \cos^2(a-b) = 2 \cdot \cos(a-b) \cdot \cos(a+b) \cdot \cos 2a + \sin^2(a+b)$$

b)
$$\sin^2 a + \sin^2 b + 2 \cdot \sin a \cdot \sin b \cdot \cos(a+b) = \sin^2(a+b)$$

20. Să se verifice identitatea:

$$\cos^2(a+b) + \cos^2(a-b) = 1 + \cos 2a \cdot \cos 2b$$

21. Să se verifice identitatea:

$$\cos^2 a + \cos^2 b + \sin(a+b) \cdot \sin(a-b) = 2 \cdot \cos^2 b$$

22. Să se verifice identitatea:

$$\operatorname{tg} a = \operatorname{tg} b + \operatorname{tg}(a-b) + \operatorname{tg} a \cdot \operatorname{tg} b \cdot \operatorname{tg}(a-b)$$

23. Să se verifice identitatea:

$$\cos^2(a-b) + \cos^2 b = \sin^2 a + 2 \cdot \cos(a-b) \cdot \cos a \cdot \cos b$$

24. Să se verifice identitatea:

$$\operatorname{tg}^2(a+b) + \operatorname{tg}^2(a-b) = \frac{2 \cdot (\sin^2 2a + \sin^2 2b)}{(\cos 2a + \cos 2b)^2}$$

25. Să se verifice identitatea:

$$\operatorname{tg}(a-b) + \operatorname{tg}(b-c) + \operatorname{tg}(c-a) = \operatorname{tg}(a-b) \operatorname{tg}(b-c) \operatorname{tg}(c-a)$$

26. Să se verifice identitatea:

$$\operatorname{tg} a + \operatorname{tg} b + \operatorname{tg} c - \operatorname{tg} a \cdot \operatorname{tg} b \cdot \operatorname{tg} c = \frac{\sin(a+b+c)}{\cos a \cos b \cos c}$$

27. Să se verifice identitatea:

$$\begin{aligned} & \sin(a+b) \cdot \sin(a-b) + \sin(b+c) \cdot \sin(b-c) + \\ & + \sin(c+a) \cdot \sin(c-a) = 0 \end{aligned}$$

28. Știind că $a + b + c = \frac{\pi}{4}$, să se demonstreze identitatea:

$$\begin{aligned} \operatorname{tg} a + \operatorname{tg} b + \operatorname{tg} c + \operatorname{tg} a \cdot \operatorname{tg} b + \operatorname{tg} b \cdot \operatorname{tg} c + \operatorname{tg} c \cdot \operatorname{tg} a = \\ = 1 + \operatorname{tg} a \cdot \operatorname{tg} b \cdot \operatorname{tg} c \end{aligned}$$

29. Știind că $a + b + c = 0$, să se demonstreze identitatea:

$$\operatorname{tg} a + \operatorname{tg} b + \operatorname{tg} c = \operatorname{tg} a \cdot \operatorname{tg} b \cdot \operatorname{tg} c.$$

30. Știind că $a + b + c = 0$, să se demonstreze identitatea:

$$\begin{aligned} \sin a \cdot \cos b \cdot \cos c + \cos a \cdot \sin b \cdot \cos c + \cos a \cdot \cos b \cdot \sin c = \\ = \sin a \cdot \sin b \cdot \sin c \end{aligned}$$

31. Știind că $a + b + c = \frac{\pi}{2}$, să se demonstreze identitatea:

$$\begin{aligned} \sin a \cdot \cos b \cdot \cos c + \cos a \cdot \sin b \cdot \cos c + \cos a \cdot \cos b \cdot \sin c = \\ = 1 + \sin a \cdot \sin b \cdot \sin c \end{aligned}$$

32. Știind că $a + b + c = 0$, să se demonstreze identitatea:

$$\begin{aligned} \cos a \cdot \cos b \cdot \cos c = \sin a \cdot \sin b \cdot \sin c + \sin a \cdot \cos b \cdot \cos c + \\ + \cos a \cdot \sin b \cdot \sin c. \end{aligned}$$

33. Știind că $a + b + c = \pi$, să se demonstreze identitățile:

a) $\sin a + \sin b + \sin c = 4 \cdot \cos \frac{a}{2} \cdot \cos \frac{b}{2} \cdot \cos \frac{c}{2}$

b) $\cos a + \cos b + \cos c = 1 + 4 \cdot \sin \frac{a}{2} \cdot \sin \frac{b}{2} \cdot \sin \frac{c}{2}$

c) $\sin a + \sin b - \sin c = 4 \cdot \sin \frac{a}{2} \cdot \sin \frac{b}{2} \cdot \cos \frac{c}{2}$

d) $\cos a + \cos b - \cos c + 1 = 4 \cdot \cos \frac{a}{2} \cdot \cos \frac{b}{2} \cdot \sin \frac{c}{2}$

e) $\operatorname{tg} a + \operatorname{tg} b + \operatorname{tg} c = \operatorname{tg} a \cdot \operatorname{tg} b \cdot \operatorname{tg} c$

f) $\sin 2a + \sin 2b + \sin 2c = 4 \cdot \sin a \cdot \sin b \cdot \sin c$

g) $\cos 2a + \cos 2b + \cos 2c + 1 + 4 \cdot \cos a \cdot \cos b \cdot \cos c = 0$

h) $\sin^2 a + \sin^2 b + \sin^2 c = 2 \cdot \cos a \cdot \cos b \cdot \cos c + 2$

i) $\cos^2 a + \cos^2 b + \cos^2 c + 2 \cdot \cos a \cdot \cos b \cdot \cos c = 1$

j) $\sin^2 \frac{a}{2} + \sin^2 \frac{b}{2} + \sin^2 \frac{c}{2} + 2 \cdot \sin \frac{a}{2} \cdot \sin \frac{b}{2} \cdot \sin \frac{c}{2} = 1$

$$k) \cos^2 \frac{a}{2} + \cos^2 \frac{b}{2} + \cos^2 \frac{c}{2} = 2 \cdot \left(1 + \sin \frac{a}{2} \cdot \sin \frac{b}{2} \cdot \sin \frac{c}{2} \right)$$

$$l) \operatorname{ctg} a \cdot \operatorname{ctg} b + \operatorname{ctg} a \cdot \operatorname{ctg} c + \operatorname{ctg} b \cdot \operatorname{ctg} c = 1$$

$$m) \operatorname{tg} \frac{a}{2} \cdot \operatorname{tg} \frac{b}{2} + \operatorname{tg} \frac{a}{2} \cdot \operatorname{tg} \frac{c}{2} + \operatorname{tg} \frac{b}{2} \cdot \operatorname{tg} \frac{c}{2} = 1$$

$$n) \operatorname{ctg} \frac{a}{2} + \operatorname{ctg} \frac{b}{2} + \operatorname{ctg} \frac{c}{2} = \operatorname{ctg} \frac{a}{2} \cdot \operatorname{ctg} \frac{b}{2} \cdot \operatorname{ctg} \frac{c}{2}$$

$$o) \operatorname{ctg} \frac{a}{2} - \operatorname{tg} \frac{b}{2} - \operatorname{tg} \frac{c}{2} = \operatorname{ctg} \frac{a}{2} \cdot \operatorname{tg} \frac{b}{2} \cdot \operatorname{tg} \frac{c}{2}$$

$$p) \frac{\cos a}{\sin b \cdot \sin c} + \frac{\cos b}{\sin c \cdot \sin a} + \frac{\cos c}{\sin a \cdot \sin b} = 2$$

$$q) \operatorname{ctg} a + \frac{\sin a}{\sin b \cdot \sin c} = \operatorname{ctg} b + \frac{\sin b}{\sin c \cdot \sin a} = \\ = \operatorname{ctg} c + \frac{\sin c}{\sin a \cdot \sin b}$$

$$r) (\operatorname{ctg} a + \operatorname{ctg} b) \cdot (\operatorname{ctg} b + \operatorname{ctg} c) \cdot (\operatorname{ctg} c + \operatorname{ctg} a) = \\ = \frac{1}{\sin a \cdot \sin b \cdot \sin c}$$

34. Să se arate că dacă $\cos(a+b) = 1$ atunci:

$$\sin(2a+b) = \sin a$$

35. Să se arate că dacă $\cos(a+b+c) = 1$ atunci:

$$\sin(2a+b+c) = \sin a$$

36. Să se arate că dacă $\sin a + \sin b = 2 \cdot \sin(a+b)$ și

$$a+b = k\pi, k \in \mathbb{Z}, \text{ atunci : } \operatorname{tg} \frac{a}{2} \cdot \operatorname{tg} \frac{b}{2} = \frac{1}{3}.$$

37. Să se arate că dacă $3 \cdot \sin b = \sin(2a+b)$ atunci:

$$\operatorname{tg}(a+b) = 2 \cdot \operatorname{tga}$$

38. Arătați că dacă $\operatorname{tga} \cdot \operatorname{tgb} = \operatorname{tg}^2 c$ avem:

$$\frac{\sin^2(a+c)}{\sin^2(b+c)} = \frac{\sin 2a}{\sin 2b}.$$

4. EXPRESII CALCULABILE PRIN LOGARITMI

1. Să se transforme în expresii calculabile prin logaritmi:

- a) $E(x) = 1 + \cos x$ b) $E(x) = 1 - \cos x$
c) $E(x) = \sin x + \cos x$ d) $E(x) = \sin x - \cos x$
e) $E(x) = 1 + \sin x$ f) $E(x) = 1 - \sin x$
g) $E(x) = \sin x + \operatorname{tg} x$ h) $E(x) = \cos x - \cos 3x$
i) $E(x) = \sin x + \sin 5x$ j) $E(x) = \sin x - \cos 3x$
k) $E(x) = 1 + \sin x + \cos x$ l) $E(x) = 1 - \sin x + \cos x$
m) $E(x) = 1 + \sin 2x - \cos 2x$ n) $E(x) = 1 - \sin 4x - \cos 4x$.

2. Să se transforme în expresii calculabile prin logaritmi:

- a) $E(x) = \sin x + \sin 2x + \sin 3x$
b) $E(x) = \sin x - \sin 2x + \sin 3x$
c) $E(x) = \cos x + \cos 2x + \cos 3x$
d) $E(x) = \cos x - \cos 2x + \cos 3x$
e) $E(x) = \sin x + \cos x + \sin 3x$
f) $E(x) = \sin x + \cos x - \cos 3x$
g) $E(x) = \sin x + \cos 2x - \sin 3x$
h) $E(x) = \cos x - \sin 2x + \cos 3x$
i) $E(x) = \sin x + \sin 4x + \sin 5x$.

3. Să se transforme în expresii calculabile prin logaritmi:

- a) $E(x) = 1 + \cos 2x + \cos 3x + \cos 5x$
b) $E(x) = 1 + \cos x + \cos 3x + \cos 4x$
c) $E(x) = 1 - \cos x + \cos 3x - \cos 4x$
d) $E(x) = 1 + \sin x + \cos 2x + \sin 3x$
e) $E(x) = 1 - \sin x - \cos 4x + \sin 5x$
f) $E(x) = 1 + \sin 2x - \cos 4x + \sin 6x$
g) $E(x) = \cos x + \sin 2x + \sin 4x - \cos 5x$
h) $E(x) = \sin x + \sin 2x + \sin 3x + \sin 4x$

- i) $E(x) = \cos x + \cos 2x + \cos 3x + \cos 4x$
 j) $E(x) = \cos x - \cos 2x + \cos 3x - \cos 4x$
 k) $E(x) = 1 + \sin x + \cos x + \sin 2x + \cos 2x$.

4. Să se transforme în expresii calculabile prin logaritmi:

- a) $E(x) = \operatorname{tg} x + \operatorname{tg} 2x - \operatorname{tg} 3x$ b) $E(x) = \operatorname{tg} x + \operatorname{tg} 3x - \operatorname{tg} 4x$
 c) $E(x) = \operatorname{tg} x + \operatorname{tg} 2x - 3\operatorname{tg} 3x$ d) $E(x) = \operatorname{tg} x + \operatorname{tg} 2x - 4\operatorname{tg} 3x$
 e) $E(x) = \operatorname{tg} 3x - \operatorname{tg} 2x - \operatorname{tg} x$.

5. Să se transforme în expresii calculabile prin logaritmi:

- a) $E(x) = \frac{\sin x + 2 \cdot \cos x}{2 \cdot \sin x + \cos x} + \frac{\sin x - 2 \cdot \cos x}{2 \cdot \sin x - \cos x}$
 b) $E(x) = \frac{2 \cdot \sin x + 3 \cdot \cos x}{3 \cdot \sin x + 2 \cdot \cos x} + \frac{2 \cdot \sin x - 3 \cdot \cos x}{3 \cdot \sin x - 2 \cdot \cos x}$
 c) $E(x) = \frac{\sin x + 3 \cdot \cos x}{3 \cdot \sin x - \cos x} + \frac{\sin x - 3 \cdot \cos x}{3 \cdot \sin x + \cos x}$
 d) $E(x) = \frac{a \cdot \sin x + b \cdot \cos x}{b \cdot \sin x - a \cdot \cos x} + \frac{a \cdot \sin x - b \cdot \cos x}{b \cdot \sin x + a \cdot \cos x}$.

6. Să se transforme în expresii calculabile prin logaritmi:

- a) $E(x) = \sin^2\left(\frac{\pi}{8} + a\right) - \sin^2\left(\frac{\pi}{8} - a\right)$
 b) $E(x) = \cos 3x \cos x + 2 \cdot \sin^2 2x - 1$
 c) $E(x) = \sin x + \cos x + \sin 2x + \cos 2x + \sin 3x + \cos 3x$
 d) $E(x) = \cos^2 x + \cos^2 2x + \cos^2 3x +$
 $+ \cos 2x + \cos 4x + \cos 6x$
 e) $E(x) = (\sin x + \sin 3x) \cdot (\sin 2x + \sin 4x) +$
 $+ (\cos x + \cos 3x) \cdot (\cos 2x + \cos 4x)$
 f) $E(x, y) = \cos^2(x - y) + \cos^2 y - \sin^2 x$
 g) $E(x, y) = \cos^2 x - \sin^2 y$
 h) $E(x, y) = \cos^2 x - \cos^2 y$
 i) $E(x, y, z) = \operatorname{tg}(x - y) + \operatorname{tg}(y - z) + \operatorname{tg}(z - x)$
 j) $E(x, y, z) = \cos^2(x - y) + \cos^2(y - z) + \cos^2(z - x) - 1$.